

Molenaar Edition

In Memoriam

Opus 38

Lex van Delden

Alex Zwijgers

Art.nr: 022769120

Difficulty: F

Duration: 10:00

Fanfare Band

www.molenaar.com

Colofon

Molenaar Edition BV

Industrieweg 23
NL 1521 ND Wormerveer
the Netherlands
Phone: +31 (0)75 - 628 68 59
Fax: +31 (0)75 - 621 49 91
Email: office@molenaar.com
Website: www.molenaar.com

© Molenaar Edition BV - Wormerveer - the Netherlands

Copying of sheetmusic from this booklet is illegal.

Mini - Score

www.molenaar.com

Molenaar Edition

In Memoriam

Lex van Delden, arr. Alex Zwijgers

For Band
Fanfare Band

Full Score
02.2769.12

UITGAVE, VERLAG, EDITION
MOLENAAR EDITION MUSIC PUBLISHER

LEX VAN DELDEN

(Alexander Zwaap; 10 september 1919 - 1 juli 1988)

Geboren in Amsterdam als Alexander Zwaap op 10 september 1919 als enig kind van de onderwijzer Wolf Zwaap en diens vrouw Sara Olivier, kreeg Lex van Delden al jong pianoles - eerst van Martha Zwaga en later van Cor de Groot. Op elfjarige leeftijd begon hij met componeren, toen hij gedichten van Guido Gezelle op muziek zette daar een langdurige ziekte hem belette piano te spelen. Sindsdien is hij als autodidact blijven componeren. Ondanks zijn kunstzinnige begaafdheid en belangstelling (als veertienjarige begeleidde hij bijvoorbeeld de Duitse expressionistische danseres/choreografe Gertrud Leistikow, en hij bewoog zich tevens in de kring van Sem Dresden) ging hij in 1938 medicijnen studeren aan de Universiteit van Amsterdam. In 1940 werd Nederland echter door de Duitsers bezet en in 1942 werd hij, als Jood, gedwongen zijn studie te onderbreken. Hij zou haar nooit meer opvatten, omdat zijn hoop om neuro-chirurg te worden in de Tweede Wereldoorlog de bodem werd ingeslagen toen een in een schuilplaats exploderende carbidlamp hem het zicht in zijn linker oog voorgoed vrijwel geheel ontnam. Hij sloot zich aan bij het ondergronds studentenverzet en werd na de oorlog voor zijn verzetswerk eervol vermeld door de president der Verenigde Staten en het opperbevel der geallieerde strijdkrachten. In 1953 werd de naam die hij sedert de bevrijding in 1945 had gebruikt (Lex van Delden - afgeleid van zijn onderduiknaam) officieel erkend.

Nog tijdens zijn studie, in 1940, maakte hij zijn debuut als componist met de liederencyclus *L'amour* (1939; voor sopraan, fluit, klarinet en strijktrio), geschreven op verzoek van de jonge componist/dirigent Nico Richter, die de leiding had over het studentenorkest. Toen de oorlog, tijdens welke nagenoeg zijn totale familie ten slachtoffer viel aan de Nazi-gaskamers, voorbij was, vond Van Delden bijna onmiddellijk zijn weg in het Nederlands cultureel leven, deels via de contacten die hij als lid van het verzet had gemaakt - aanvankelijk als huiscomponist/muzikaal leider van de eerste na-oorlogse balletgroep, "Op Vrije Voeten", die naderhand overging in het "Scapino Ballet", en vanaf 1947 als muziekredacteur van het dagblad "Het Parool" (tot 1982).

De eerste van zijn composities waarmee hij definitief de aandacht op zich vestigde was *Rubályát* (op negen kwartijnen van Omar Khayyám in Edward FitzGerald's Engelse vertaling, 1948; voor gemengd koor met sopraan- en tenorsolo's, twee piano's en slagwerk), dat in 1948 werd bekroond met de Grote Muziekprijs van de Stad Amsterdam. Dit onverwacht succes werd weldra bestendigd door de toekenning van twee Eerste Prijzen door de Northern California Harpists' Association: in 1953 voor zijn *Harpeconcert* (1951/52) en in 1956 voor de *Impromptu* (1955; voor harp solo). Gedurende de jaren vijftig en zestig was Lex van Delden een der meest uitgevoerde componisten van zijn generatie. Tal van zijn composities ontstonden uit opdrachten (van onder meer de Nederlandse Regering, de Gemeente Amsterdam en de radio) en werden met groot succes gespeeld door het Concertgebouworkest onder zulke befaamde dirigenten als George Szell, Charles Münch, Eduard van Beinum, Eugen Jochum, Günther Herwig, Otto Klemperer en Bernard Haitink, en door vele andere gerenommeerde ensembles en solisten. Van Delden was Ridder in de Orde van Oranje-Nassau (1972) en ontving in 1982 de Speld van Verdienste van de Stad Amsterdam (1982), in welke plaats hij op 1 juli 1988 overleed. Uit vele van zijn werken spreekt een diep gevoelde soevereiniteit. Zo ontstond het orkestwerk *In Memoriam* (1953) onder de indruk van de vrees van 1953 in Nederland, België en Engeland, en vormt het qua inhoud en vorm een emotioneel protest tegen de slavemij, terwijl het qua vorm een ruimtevaart als heilloos van de hand wijst, en Carlo Maria Giulini's gemengd koor en orkest) een felle veroordeling van de composities hebben bijbelse onderwerpen tot thema, met name voor fluit, klarinet, piano en strijktrio) en *Adonias' Hoop* (naar Joesef voor mannenkoor en harmonie-orkest).

Zijn maatschappelijk engagement bleek evenzeer uit zijn bereidheid om diverse administratieve functies op zich te nemen, waaronder het voorzitterschap van het Genootschap van Nederlandse Componisten (GeNeCo) en dat van de auteursrechtorganisaties Buma en Stemra. Voorts was hij onder meer bestuurslid van de International Society for Contemporary Music (I.S.C.M.) en lid van het Nederlands Comité van de International Music Council (Unesco).

Lex van Delden geloofde sterk in de voortdurende waarde der tonaliteit in de ruimste zin van het woord en gaf er de voorkeur aan om gehoor te geven aan zijn eigen spontane creatieve impulsen, waarbij hij zijn ideeën in een uniek persoonlijk idioom gestalte gaf, in plaats van zich te voegen naar de verschillende muzikale modes van het moment. Ook legde Van Delden dikwijls zin voor de reële behoeften van de concertpraktijk aan de dag. Vandaar dat men onder zijn composities zoveel stukken aantreft voor instrumenten of combinaties die in de regel zelden aan bod komen, maar waarvoor door de uitvoerenden een uitbreiding van hun repertoire werd gewenst. Als hij zich al bewust beïnvloed achtte door enige voorganger, dan was het misschien door een oude meester als J. Pzn. Sweelinck, wiens solide constructivisme stellig bijdroeg tot zijn eigen hoogontwikkelde vormbesef. Matthijs Vermeulen omschreef zijn orkestpalet ooit als 'okerachtig, korrelig, bronsachtig, in velerlei kleine verscheidenheden, als het ware improviserend, zonder voorbedachten rade, voor de vuist weg'. En Jan Mul heeft er op gewezen dat Van Deldens muziek getuigt van een idealistische levenswijze, ongetwijfeld een gevolg van zijn traumatische ervaringen tijdens de oorlog. Zijn werken worden gekenmerkt door helderheid - hevige dramatische episoden worden afgewisseld door intens lyrische passages, waarin bij wijlen omniksenbaar een echo van de extatische cantozang in de synagoge hoorbaar is, nimmer met het doel om de luisteraar te overweldigen, maar integendeel om te trachten een niet-geforceerde communicatie tot stand te brengen met het publiek.

De meeste van zijn vóór en tijdens de oorlog geschreven composities, zo'n dertig in totaal, gingen in 1944 verloren bij het bombardement van Nijmegen, en het merendeel van zijn ongeveer 125 bewaard gebleven werken ontstond na de oorlog. Zijn oeuvre bestrijkt alle genres uitgezonderd opera en kerkmuziek, met onder meer (behalve de reeds genoemde titels): **Piccolo Concerto**, voor 12 blazers, pauken, slagwerk en piano, orkestwerken zoals **Musica Sinfonica**, **Bafadis** en **Trittico**, 8 symfonieën (No. I: **De Stroom - Mei 1940**, voor sopraan, gemengd koor en orkest, No. II: **Sinfonia Giocosa**, No. III: **Facetten**, No. VII: **Sinfonia Concertante**, voor 11 blazers); concerten voor fluit, harp, piano, slagwerk, trompet, viool, 2 hobo's, 2 sopraan-saxofoons, 3 trombones (**Piccola Musica Concertata**), 2 strijkorkesten, elektronisch orgel en voor viool, altviool en contrabas; 3 oratoria (o.a. **Anthropolis**) en vele andere koorwerken (o.a. **Partita Piccola**, voor gemengd koor *a cappella*, en **Dierlijke Suite**, voor mannenkoor en klein fanfare-orkest); kamermuziek, o.a. stukken voor piano solo en voor viool en piano, 3 strijkkwartetten, een strijkkwintet, een strijksixtet, 2 pianotrios, een saxofoonkwartet (**Tomba**), een koperkwintet, 2 sextetten (o.a. **Sestetto per Gemelli**), een nonet en vele werken voor harp (solo en in verschillende combinaties: o.a. **Catena di Miniature**, voor 4 hobo's, en **Musica Notturna a Cinque**, voor 4 cello's en harp); liederen (o.a. **Three Sonnets by Shakespeare**); muziek voor ballet (o.a. **Tij en Ontij**) en geheel (o.a. **Macbeth** en **Lucifer**).

His social commitment was equally borne out by his readiness to hold several administrative posts, including the presidency of the Society of Dutch Composers (GeNeCo) and the chairmanship of the Dutch Performing Right Organisation (Buma/Stemra). He also sat on the Board of the International Society for Contemporary Music (I.S.C.M.) and was a member of the Dutch Committee of the International Music Council (Unesco).

Lex van Delden strongly believed in the continuing validity of tonality in the broadest sense of the term and preferred to obey his own spontaneous creative impulses, fashioning his ideas into a uniquely personal idiom, rather than following the various musical trends of the day. He loved working closely with performers, too, utilising to the full the peculiarities and possibilities specific to the instruments as well as meeting the wishes and demands of the players. If he felt at all consciously influenced by any predecessors, it was perhaps by such old Dutch Masters as J. Pzn. Sweelinck, whose solid constructivism certainly contributed to his own highly developed grasp of form. The composer Matthijs Vermeulen once described his orchestral palette as 'ochreous, granular and bronze-like, applied in manifold minutely varied gradations, almost as if improvised, un-premeditated, extempore'. Another fellow-composer, Jan Mul, pointed out that Van Delden's music bears witness of an idealistic will to live, no doubt a poignant consequence of his traumatic wartime experiences. In all his works clarity reigns - profoundly dramatic episodes alternate with intensely lyrical passages, sometimes unmistakably evocative of the ecstatic cantorial chant in the synagogue, yet the aim is never to overwhelm the listener, but instead to try and reach out and achieve an unforced communication with the audience.

Most of his pre-war and wartime works, some thirty in total, were destroyed by the bombing of Nijmegen in 1944, and the bulk of his approximately 125 surviving compositions was written after the war, extending over all spheres of music except opera and church music, i.a. (in addition to the pieces already mentioned): **Piccolo Concerto**, for 12 wind instruments, timpani, percussion and piano, orchestral works such as **Musica Sinfonica**, **Bafadis** and **Trittico**, 8 symphonies (No. I: **The River - May 1940**, for soprano, chorus and orchestra, No. II: **Sinfonia Giocosa**, No. III: **Facets**, No. VII: **Sinfonia Concertante**, for 11 wind instruments); concertos for flute, harp, percussion, piano, trumpet, violin, 2 oboes, 2 soprano-saxophones, 3 trombones (**Piccola Musica Concertata**), 2 string orchestras, electronic organ and for violin, viola and double-bass; 3 oratorios (i.a. **Anthropolis**) and many other choral pieces (i.a. **Partita Piccola**, for chorus *a cappella*, and **Animal Suite**, for male chorus and wind band); chamber music, including works for piano solo and for violin and piano, 3 string quartets, a string quintet, a string sextet, 2 piano trios, a saxophone quartet (**Tomba**), a brass quintet, 2 sextets (i.a. **Sestetto per Gemelli**), a nonet and several works for harp (solo or in various combinations: i.a. **Catena di Miniature**, for flute and harp, and **Musica Notturna a Cinque**, for 4 violoncellos and harp); songs (i.a. **Three Sonnets by Shakespeare** and **The Good Death**); music for ballet (i.a. **Time and Tide**) and for the theatre (i.a. **Macbeth** and **Lucifer**).

LEX VAN DELDEN

(Alexander Zwaap; 10th September 1919 - 1st July 1988)

Born Alexander Zwaap in Amsterdam (the Netherlands) on 10th September 1919 the only child of Wolf Zwaap, a school-teacher, and his wife Sara Olivier, Lex van Delden took piano-lessons from an early age - first from Martha Zwaga and later from the celebrated pianist, Cor de Groot. He started composing at the age of eleven, when he set poems by Guido Gezelle to music since a long illness prevented him from playing the piano. He remained self-taught as a composer. Despite his artistic promise and interests (by the age of fourteen, for instance, he was accompanying the famous German Expressionist dancer/choreographer, Gertrud Leistikow, and he also moved in the circle of one of Holland's foremost composers of the time, Sem Dresden) he enrolled at the University of Amsterdam in 1938 to study medicine. However, in 1940 the Germans invaded the Netherlands and in 1942, being a Jew, he was forced to interrupt his studies - irrevocably, as it turned out, because his hopes of becoming a neuro-surgeon were dashed during World War II due to an exploding carbide lamp, which virtually blinded him in his left eye while in hiding. Presently he joined the underground students' resistance movement and after the war was commended for his bravery by both the President of the United States of America and the Supreme Command of the Allied Forces. In 1953 the name he had assumed since the Liberation in 1945 (Lex van Delden - a derivation from the name he used in the resistance) was officially approved.

Still a student, he made his debut as a composer in 1940 with the song cycle **L'amour** (1939; for soprano, flute, clarinet and string trio), written at the request of the young composer/conductor Nicolo Richter, who was in charge of the students' orchestra. The war over, having lost nearly his entire family in the Holocaust, he almost immediately found his way into Dutch cultural life, partially through contacts he had made as a member of the resistance movement - initially as the resident composer/musical director of the first post-war Dutch ballet group, "Op Vrije Voeten" ("On Liberated Feet"), which later evolved into the "Scapino Ballet Company", and from 1947 as the music editor of the daily, originally underground, newspaper "Het Parool" (until 1982). The first of his works to attract wide attention was **Rubáiyát** (nine quatrains by Omar Khayyám in Edward FitzGerald's English translation, 1948; for chorus with soprano and tenor solos, 2 pianos and percussion), awarded the prestigious Music Prize of the City of Amsterdam in 1948. This unexpected success was soon to be confirmed by two First Prizes, awarded by the Northern California Harpists' Association, for his **Harp Concerto** (1951/52), in 1953, and **Impromptu** (1955; for harp solo), in 1956. Throughout the 'Fifties and 'Sixties Lex van Delden became one of the most widely heard Dutch composers of his generation, and a large number of his pieces were commissioned (by the Dutch government, the City of Amsterdam, Dutch radio and others) and enjoyed acclaimed performances by the Amsterdam Concertgebouw Orchestra under such renowned conductors as George Szell, Charles Münch, Eduard van Duijn, Eugen Jochum, Willem van Otterloo and Bernard Haitink, and by numerous other prominent ensembles and soloists. He was made a Knight of the royal Order of Orange-Nassau (1972), and received the Freedom of the City of Amsterdam (1982), where he died on 1st July 1988.

Many of Van Delden's compositions form an expression of his social concern, such as **In Memoriam** (1953; for orchestra), which was written in response to the great flood disaster of 1953 in the Netherlands, Belgium and England, and **Death** (1955), which is an emotional cry against slavery, the questions the usefulness of space travel, or **Canto d'Amore** (1950; for voice and orchestra), which is a strong condemnation of war, notably **Judith** (1950; a dance score for flute, clarinet, piano and orchestra) and **Death** (1986; for male chorus and symphonic wind band).

"In Memoriam"

Duration: 9'19

Opus 38

Lex van Delden
arr. Alex Zwijgers

Allegro $\text{♩} = 116$

6 7 8 9 *poco ritard.* 10 11 12 13

02.2769.12

Lento $\text{♩} = 66$

A 14 15 16 17 18 19 20 B 21 22 23

02.2769.12

24 25 26 27 28 29 30 31 32

02.2769.12

C 33 34 35 36 37 38

02.2769.12

poco accel

$\text{♩} = 76$

Score for page 6, measures 39-43. The score includes parts for S. Sax. 1 & 2, A. Sax. 1 & 2, T. Sax. 1 & 2, B. Sax., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, and Hp. The tempo is marked *poco accel* with a metronome marking of $\text{♩} = 76$. The music features complex rhythmic patterns and melodic lines across various instruments.

ritard...

D

Score for page 7, measures 44-49. The score includes parts for S. Sax. 1 & 2, A. Sax. 1 & 2, T. Sax. 1 & 2, B. Sax., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, and Timp. The tempo is marked *ritard...*. A dynamic marking **D** is present. The music continues with intricate instrumental textures.

con sord.

accel.

Score for page 8, measures 50-54. The score includes parts for S. Sax. 1 & 2, A. Sax. 1 & 2, T. Sax. 1 & 2, B. Sax., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, and Timp. The tempo is marked *accel.*. The instruction *con sord.* (con sordina) is written above the strings. The music features a driving rhythmic pattern.

accel.

Allegro $\text{♩} = 116$

Score for page 9, measures 55-59. The score includes parts for S. Sax. 1 & 2, A. Sax. 1 & 2, T. Sax. 1 & 2, B. Sax., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, Timp., m. dr., and Hp. The tempo is marked **Allegro** with a metronome marking of $\text{♩} = 116$. The instruction *accel.* is present. The music is characterized by a fast, energetic feel.

Musical score for page 14, measures 81-83. The score includes staves for S. Sec. 1-2, A. Sec. 1-2, T. Sec. 1-2, B. Sec., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, Timp., and Sn. Dr. A large black watermark with the text "Mini Score" is overlaid on the score.

Musical score for page 15, measures 84-86. The score includes staves for S. Sec. 1-2, A. Sec. 1-2, T. Sec. 1-2, B. Sec., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, Timp., and Sn. Dr. A large black watermark with the text "Mini Score" is overlaid on the score.

Musical score for page 16, measures 87-89. The score includes staves for S. Sec. 1-2, A. Sec. 1-2, T. Sec. 1-2, B. Sec., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, Timp., and Sn. Dr. A large black watermark with the text "Mini Score" is overlaid on the score.

Musical score for page 17, measures 90-92. The score includes staves for S. Sec. 1-2, A. Sec. 1-2, T. Sec. 1-2, B. Sec., Flg. 1-3, Hn. 1-4, Tpt. 1-3, Tbn. 1-3, B. Tbn., Bar. 1-2, Euph., Bar. Eb, Timp., and Sn. Dr. A large black watermark with the text "Mini Score" is overlaid on the score.

